

Nr 103

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1968/69 till teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB m. m. jämte motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 9, punkt VI: 1, s. 149—150 i utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1968) föreslagit riksdagen att a) till Teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB för budgetåret 1968/69 på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier anvisa ett investeringsanslag av 200 000 000 kr. samt b) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 630 000 000 kr. för bankens förpliktelser.

Genom beslut av 1967 års riksdag (prop. 56, BaU 33, SU 111, rskr. 271 och 289) bemyndigades Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för att bilda ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet. Under fonden för statens aktier anvisades för budgetåret 1967/68 ett investeringsanslag av 500 milj. kr. till teckning av aktier i bolaget. Vidare bemyndigades fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti till ett belopp av 450 milj. kr. för bolagets förpliktelser.

Konstituerande bolagsstämma hölls den 22 juni 1967. I bolagsordningen föreskrivs att kreditaktiebolaget, Sveriges Investeringsbank AB, har till föremål för sin verksamhet att bidra till finansiering av sådana investeringsprojekt inom näringslivet som inriktas på rationalisering, strukturanpassning och utveckling bl. a. genom att driva en sådan lånerörelse som avses i lagen den 26 april 1963 (nr 76) om kreditaktiebolag. Vidare föreskrivs bl. a. att bolaget får låna upp medel eller ikläda sig garantiförpliktelser till ett belopp som motsvarar högst fem gånger bolagets eget kapital. Härjämte äger bolaget rätt att låna upp medel mot förlagsbevis. Sålunda upplånade medel får i upplåningsrättsgrundande hänseende i viss utsträckning likställas med eget kapital.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 170 av herr Holmberg m. fl. och II: 226 av herr Bohman m. fl. vari — under hänvisning till de likalydande motioner-

na I: 182 och II: 238 som hänvisats till bankoutskottet — hemställtts att riksdagen måtte a) avslå Kungl. Maj:ts förslag att till Teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB för budgetåret 1968/69 anvisa ett investeringsanslag av 200 milj. kr. samt b) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att iklåda staten garanti intill ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 180 milj. kr. reducerat belopp av 450 milj. kr.,

dels de likalydande motionerna I: 609 av herr *Ernulf* och II: 761 av herr *Andersson* i Örebro m. fl. vari hemställtts såvitt nu är i fråga att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1968/69 till Teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB anvisa ett investeringsanslag av 180 milj. kr.

Utskottet. Under fonden för statens aktier har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 500 milj. kr. till teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB. Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit att nästa budgetår 200 milj. kr. anvisas till teckning av ytterligare aktier i banken. I enlighet med de riktlinjer som gällde vid bildandet av banken bör enligt propositionen aktierna tecknas till viss överkurs och skillnaden mellan denna överkurs och aktiernas nominella värde tillföras bankens reservfond. Aktiekapitalet föreslås höjt med 180 milj. kr. till 630 milj. kr. Som en konsekvens föreslås riksdagen bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att för bankens förpliktelser iklåda staten garanti för ytterligare 180 milj. kr. eller sålunda intill ett sammanlagt belopp av 630 milj. kr. Reservfonden avses skola tillföras ytterligare 20 milj. kr., varigenom den kommer att uppgå till 70 milj. kr.

I motionerna I: 609 och II: 761 föreslås att medelsanvisningen till teckning av ytterligare aktier i banken begränsas till 180 milj. kr. Mellanskillnaden mellan detta belopp och det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet eller alltså (200 — 180 =) 20 milj. kr. föreslås i motionerna i stället skola tillföras statens hantverks- och industrilånefond.

I motionerna I: 170 och II: 226 yrkas att riksdagen avslår Kungl. Maj:ts förslag om förevarande investeringsanslag på 200 milj. kr. liksom också förslaget om bemyndigande avseende ökad statsgaranti för bankens förpliktelser. Motiven för yrkandena återfinns i de till bankoutskottet hänvisade och i dess utlåtande nr 23 behandlade motionerna I: 182 och II: 238.

Frågan om medelsanvisning nästa budgetår till statens hantverks- och industrilånefond och därmed också motionerna I: 609 och II: 761 i vad de ej avser ifrågavarande investeringsanslag har utskottet tidigare denna dag behandlat i sitt utlåtande nr 102 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående riktlinjer för företagareföreningarnas organisation och verksamhet m. m. Som följd av vad utskottet i nämnda utlåtande hemställt påkallar motionerna I: 609 och II: 761 såvitt nu är i fråga inte någon riksdagens ytterligare åtgärd.

Utskottet vill vidare erinra om att riksdagen med bifall till vad bankoutskottet i sitt nämnda utlåtande hemställt avslagit motionerna I: 182 och II: 238.

Vad därefter beträffar yrkandena i de nu förevarande motionerna I: 170 och II: 226 avstyrker utskottet dessa. Utskottet anser det nämligen väl motiverat att bankens kapacitet byggs ut och har inte funnit anledning till erinran mot vad i statsrådsprotokollet anförts och föreslagits. Utskottet tillstyrker sålunda Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och i anledning av motionerna I: 609 och II: 761 samt med avslag å motionerna I: 170 och II: 226, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB* för budgetåret 1968/69 på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier anvisar ett investeringsanslag av 200 000 000 kr.,

2. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 170 och II: 226 såvitt nu är i fråga bemyndigar fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 630 000 000 kr. för bankens förpliktelser.

Stockholm den 7 maj 1968

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Birger Andersson (s), Virgin (h), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Herbert Larsson (s), Edström (fp), Högström (s), fru Elvy Olsson (cp) och herr Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Blidfors (s), Almgren (s), Eliasson i Sundborn (cp), Mellqvist (s), Mattsson (cp), Turesson (h), fröken Olsson (s), herrar Lindholm (s), Gustafsson i Uddevalla (s), Mundebo (fp), Blomkvist (s), Björkman (h), Westberg (fp), Svanberg (s) och Sterne (fp).

Reservationer

1) av herrar *Virgin* (h), *Kaijser* (h), *Ottosson* (h), *Turesson* (h) och *Björkman* (h) som anser att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 170 och II: 226 och att därför

dels den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med »Utskottet vill» och slutar med »ifrågavarande förslag» bort ha följande lydelse:

»Vad som anförts i motionerna I: 182 och II: 238 har övertygat utskottet om att investeringsbankens kapacitet inte bör utökas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Redan nu uppgår lånekapaciteten till 2 500 milj. kr., en kapacitet som hittills i endast begränsad omfattning syns utnyttjad. Skulle framdeles ett sakligt betingat behov av ökad utlåningsverksamhet framkomma bör det enligt utskottets mening tillgodoses i annan ordning än över budgeten och först sedan banken i väsentliga avseenden ombildats.»

dels utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»1. att riksdagen med bifall till motionerna I: 170 och II: 226 såvitt nu är i fråga avslår Kungl. Maj:ts förslag och yrkandet i motionerna I: 609 och II: 761 om anvisande av medel till teckning av ytterligare aktier i Sveriges Investeringsbank AB,

2. att riksdagen med bifall till motionerna I: 170 och II: 226 såvitt nu är i fråga avslår Kungl. Maj:ts förslag om bemyndigande för fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten ytterligare garanti för bankens förpliktelser.»

2) av herrar *Nyman* (fp), *Edström* (fp), fru *Elvy Olsson* (cp), herrar *Johan Olsson* (cp), *Eliasson* i Sundborn (cp), *Mattsson* (cp), *Mundebo* (fp), *Westberg* (fp) och *Sterne* (fp) som under förutsättning av bifall till reservationen 6 vid utskottets utlåtande nr 102 anser

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 2 som börjar med »Frågan om» och slutar med »ytterligare åtgärd» bort ha följande lydelse:

»I sitt utlåtande nr 102 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående riktlinjer för företagareföreningarnas organisation och verksamhet m. m. har utskottet tillstyrkt i motionerna I: 609 och II: 761 framställt yrkande om medelsanvisning nästa budgetår till statens hantverks- och industrilånefond. Som följd härav biträder utskottet i nämnda motioner framställt yrkande om begränsning av medelsanvisningen avseende teckning av ytterligare aktier i banken.»

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med »Utskottet vill» och slutar med »ifrågavarande förslag» bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser det emellertid väl motiverat att bankens kapacitet byggs ut och kan därför inte tillstyrka motionerna I: 170 och II: 226. Utskottet

föreslår sålunda att 180 milj. kr. anvisas till teckning av aktier i banken samt att fullmäktige i riksgäldskontoret bemyndigas ikläda staten garanti intill ett belopp av 612 milj. kr. för bankens förpliktelser.»

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»1. att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 609 och II: 761 samt med avslag å motionerna I: 170 och II: 226, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB* för budgetåret 1968/69 på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier anvisar ett investeringsanslag av 180 000 000 kr.,

2. att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 170 och II: 226 såvitt nu är i fråga bemyndigar fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 612 000 000 kr. för bankens förpliktelser.»